

Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Hakları (CİSÜ) Platformu

Basın Açıklaması

12.04.2021

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NDEN VAZGEÇMİYORUZ

İstanbul Sözleşmesi adıyla bilinen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin hazırlanmasına öncülük eden ve 2011'de sözleşmeyi ilk imzalayan ülke olan Türkiye, 20 Mart 2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Sözleşme'den "çekildiğini" açıklamıştır.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un etkili şekilde uygulanmasının güvencesi olan İstanbul Sözleşmesi, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin rastlantısal ve tekil olaylardan ibaret değil, tarihsel olarak yerleşmiş toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı bir sorun olduğunu; bu nedenle de son bulması için devletlerin hem şiddeti engelleyecek önlemleri almasının, failleri etkin biçimde cezalandırmasının, şiddete maruz bırakılanlar için destek sistemleri oluşturmasının, hem de bütüncül politikalarla toplumsal cinsiyet eşitliğini kurumsal ve toplumsal olarak yerleştirmesinin şart olduğunu ortaya koyar.

Sözleşme, cinsel suçları önleyici programların geliştirilmesini, bu programların ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği ile sürdürülebilir hale getirilmesini ve cinsel şiddete maruz bırakılanların tıbbi destek, travma desteği, danışmanlık hizmetleri alacakları cinsel şiddet kriz merkezlerinin açılmasını ön görmesiyle, cinsel şiddetle mücadelede de çok önemli bir dayanaktır.

Türkiye'de İstanbul Sözleşmesi'nin eşitlikçi ruhunun benimsenemediğine, bu nedenle Sözleşmenin birçok maddesinin mevzuata ve uygulamaya yansıtılmamasının yanı sıra, Sözleşmeye dayanan 6284 Sayılı Kanunun da birçok gereğinin yerine getirilmediğine ve bunun yarattığı çok ağır sonuçlara yıllardır tanığız. Sözleşmenin ve iç hukuk kurallarının uygulanmaması, her yıl yüzlerce canın yitilmesiyle, faillerin ceza almamasıyla, milyonlarca kadın, LGBTİ+ ve çocuğun şiddet, korku, yoksulluk içinde, geleceksiz bir yaşam sürmek zorunda bırakılmasıyla sonuçlanmaktadır.

İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmek, Türkiye'nin toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı şiddet biçimleriyle mücadele etme, failleri cezalandırma ve şiddeti önlemeyle ilgili sorumluluklarından vazgeçtiğini, kadınları, LGBTİ+'ları, çocukları cinsiyet kimlikleri ve cinsel yönelimleri sebebiyle yaşadıkları şiddetle baş başa bırakacağını ve korumayacağını uluslararası topluma ilan etmesi anlamına gelmektedir. Sözleşmeden çekilmek, ona bağlı 6284 sayılı Kanun'un ve uluslararası insan hakları ilkelerinin de her an yok sayılabileceğini ve ülkemizde insanlık itibarının daha çok zedeleneceği uygulamalara kapı açılabileceğini düşündürmektedir. LGBTİ+'lara yönelik nefret söylemleri ve suçları artmakta iken, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme gerekçesi olarak LGBTİ+'ların işaret edilmesi oldukça endişe

vericidir.

Ülkemizin gündeminden düşmeyen toplumsal cinsiyete dayalı şiddete karşı uzun soluklu toplumsal mücadelemiz sürerken, böylesi yol gösterici bir rehber olan İstanbul Sözleşmesi'nin şiddetten sorumlu tutulması ve yok sayılmasını akılcı bir davranış olarak tanımlamak mümkün değildir. Şiddetin sürmesinin nedeni İstanbul Sözleşmesi'nin varlığı değil, toplumsal cinsiyet eşitliğinin benimsenmemesi ve Sözleşmenin uygulanmamasıdır. Temel bir insan hakları sözleşmesi olan, ortaya çıkışı ve tanınmasında rol üstlendiğimiz İstanbul Sözleşmesi'nden hukuksuz biçimde çekilmeyi uluslararası hukuk ilkeleri ve evrensel insan haklarıyla bağdaştıramıyor, bu kararın zaten toplumda yaygın olan toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti daha da artıracığına inanıyoruz. Tüm bu nedenlerle kabul etmediğimiz bu çekilme kararından bir an önce geri adım atılmasını umuyor, Sözleşmenin ve 6284 Sayılı Kanun'un tüm hükümlerinin etkin biçimde uygulanmasını talep ediyoruz.

www.cisuplatform.org.tr

@cisuplatform